

دادگاه قانون اساسی؛

نگهبان قانون اساسی آلمان

مهرداد فتوحی

بر اساس اصول قانون اساسی ظالمانه و نقض کننده اصول باشد به وسیله دادگاه قانون اساسی بررسی و رأی صحیح بودن یا نادرست بودن این بخشنامه یا قانون بر اساس اصول قانون اساسی تعیین می شود. بسیاری افراد شکایت خود را از قاضی های دیگر و حتی مأموران پلیس به دادگاه قانون اساسی

دادگاه قانون اساسی، مهمترین دادگاه در دستگاه قضایی کشور آلمان است. این دادگاه از سال ۱۹۵۱ میلادی تشکیل شده و محل آن در شهر کارلزروه ایالت بادن ورتمبرگ است. این دادگاه، یک محکمه معمولی نیست. مثلاً اگر کسی مرتکب خلاف یا جنایتی شود، در این دادگاه محاکمه نمی شود. این دادگاه حتی برای حل و فصل اختلافات حقوقی بین شاکی و متهم هم تشکیل نمی شود. دادگاه قانون اساسی، یک وظیفه ویژه دارد. وظیفه قضات دادگاه قانون اساسی به نوعی نگهبانی است؛ نگهبانی و پاسداری از اجرای اصول قانون اساسی آلمان. به این معنا که این دادگاه مراقب است تا قانون یا حکمی مغایر با اصول قانون اساسی اجرا نشود. در این دادگاه ویژه نظر و داوری قاضی ها مهم نیست، بلکه فقط اصول قانون اساسی که تعیین می کند، قانون تصویب شده یا رأی صادره قانونی است یا خیر. پس ملاک قضاوت در اینجا فقط قانون اساسی است. رأی صادره از دادگاه قانون اساسی لازم الاجرا و قطعی است و همه دادگاه های محلی و مسئولان باید رأی صادره را به رسمیت بشناسند و بر اساس آن عمل کنند.

هر شخصی که احساس کند مورد ظلم رسمی و قانونی قرار گرفته می تواند به دادگاه قانون اساسی شکایت کند. منظور از «ظلم رسمی و قانونی»، ماده های قانونی خاص، رأی دادگاه های مختلف و دستورات و بخشنامه های دولتی است که اگر

سمتی کند. نیمی از قضات به وسیله نمایندگان مجلس شورای آلمان Bvndestag و نیم دیگر به وسیله شورای عالی نمایندگان ایالت ها انتخاب می شوند.

دادگاه عالی قانون اساسی از ۱۶ قاضی با تجربه زن و مرد تشکیل شده است. پس از ۱۲ سال، دوره خدمت یک قاضی در این دادگاه به پایان می رسد و او نمی تواند بار دیگر برای این سمت انتخاب شود. جالب است بدانید از یک وکیل دعاوی حرفه ای تا یک دانشجوی حقوق، همه با دقت موارد نقض قانون اساسی را در کشورشان به این دادگاه گزارش می دهند. طرح شکایت در دادگاه قانون اساسی مجانی است و شاکی هزینه ای بابت جلسات دادگاه نمی پردازد.

دادگاه قانون اساسی آلمان یک سایت اینترنتی هم دارد. این سایت شامل آخرین حکم های صادره، اخبار روز، برنامه های دادگاه قانون اساسی است. در کنار آدرس پست الکترونیکی که در سایت داده شده، این توضیح آمده که شاکی ها از طریق پست الکترونیکی (ایمیل) هم می توانند شکایت خود را مطرح کنند اما مدارک لازم را باید به وسیله پست و یا فاکس به دفتر دادگاه برسانند. در ضمن باید آدرس دقیق پستی خود را هم برای مکاتبه ارائه دهند. آدرس دادگاه قانون اساسی آلمان در اینترنت به این شرح است:

<http://>

www.bvndesverfassvnysgericht.de

منبع: سایت دادگاه قانون اساسی آلمان

می دهند. هر ساله بیش از پنج هزار جلسه دادگاه قانون اساسی در شهر کارلزروه تشکیل می شود. گاهی اوقات قضات دادگاه های دیگر و حتی وکلای دادگستری با موردی از قانون موجود دچار مشکل می شوند. مثلاً قاضی پرونده در حال بررسی پرونده ای با قانونی روبه رو می شود که نقض قانون اساسی است. این قاضی هم می تواند بر ضد آن ماده قانونی به دادگاه قانون اساسی شکایت کند. در دادگاه قانون اساسی تعیین می شود که چه قوانینی می تواند باقی بماند و چه قوانینی باید تغییر کند. رأی دادگاه قانون اساسی هم برای دولت ایالتی کل آلمان و هم برای تک تک ایالت ها لازم الاجرا است. دولت های ایالتی هم می توانند، اگر قانونی را مغایر

با اصول قانون اساسی می بینند یا صرفاً عقیده دارند که با قانون اساسی تضاد دارد می توانند شکایتی در این دادگاه مطرح کنند.

دادگاه قانون اساسی آلمان فقط مجاز است تطبیق قوانین را با قانون اساسی بررسی کند و در این باره رأی صادر کند و حق صدور رأی تازه یا قانون تازه ای را ندارند. قضات این دادگاه عالی انتخاب می شوند و کسی نمی تواند خود را نامزد چنین

